Упорядник о. Юрій Андрійчук

ПОРЯТУНОК ДЛЯ ДУШІ

3MICT

ПЕРЕДМОВА	2
Гордість	2
Покора	3
Гнів	
Лагідність	5
Прокльони	6
Захланність	6
Милостиня	7
Заздрість	7
Лукавство	7
Брехня	8
Обмова	8
Непоміркованість у їжі та питті	9
Куріння	
Нечистота	10
ЛІНИВСТВО	12
Сум, зневіра, розпука	13
Наркоманія	14
Комп'ютерна віртуальність	14
Рок-музика	14
Окультизм	15
Молитва	16
Служба Божа	17
Страх Божий	18
Любов	18
Молитви Митрополита Андрея Шептицького	19
Думки святих отців, учителів Церкви, з окремих видань, використані	20

ПЕРЕДМОВА

Мабуть, немає людини, котра б протягом свого земного життя не хворіла. Якщо говорити окремо про недугу душі, то увесь світ, без винятку, заповнений хворими людьми. А тією хворобою душі є гріх. "Коли ми кажемо, що гріха не маємо, то ми самих себе обманюємо, і правди в нас немає" (1 Ів.1:8).

Хто чимраз більше любить Бога, той ясніше бачить свої гріхи, бо любов просвічує розум, який є оком і сторожем серця.

Серце – це обличчя і дзеркало душі, святиня Бога, найсвятіше і найдорожче, що ϵ в людині.

На жаль, наше серце ϵ часто забруднене, зранене й розбите різного роду гріхами. Тому маємо потребу очищати і лікувати його, використовуючи *три основні методи*:

- 1) добрі діла для душі й тіла ближнього;
- 2) боротьба з гріховними пристрастями;
- 3) молитва та прийняття Святих Тайн Сповіді та Причастя.

Якщо будемо сумлінно їх використовувати – це будуть найкращі хвилини нашого життя, зустрічі з Богом у наших ближніх, своїй душі і в Святих Тайнах.

У цій книжечці викриваються основні хвороби душі і пропонуються ліки проти них із коротенько зібраних духовних рецептів-повчань з науки Святого Письма, богословської літератури, вчення святих, а також використано життєвий досвід багатьох подвижників Церкви у боротьбі зі злом.

Цифри від 1 до 43 означають, що дане речення чи абзац взяті з духовної літератури, вчення святих і богословів Церкви, згідно з порядком, поданим в кінці книжечки.

Позначення (Mm. 6:15) і m. n. вказують, що дане речення ϵ цитатою зі Cв.Письма чи nідтверджене ним (якщо не взяте в лапки).

ГОРДІСТЬ

Гордість – це диявольський винахід, початок і сховище гріхів⁴.

У собі цей гріх тяжко зауважити, бо він чисто духовний і не пов'язаний з нічим матеріальним, як, наприклад, пиятика, крадіжка тощо.

Один премудрий старець картав гордого брата, а той, засліплений, сказав йому: «Прости мені, отче, я не гордий". Старець заперечив: "Чим же ти, сину мій, ясніше можеш доказати свою гордість, як не тим, що говориш: "Я не гордий"?

Властивість гордості — самого себе поставити вищим від інших. Гордий отримує задоволення не від того, що має, але від того, що має більше чи краще від інших. Не каже: "Я гарний, багатий, здібний", але: "гарніший, багатший, здібніший". Фарисей хвалиться: "Боже, дякую тобі, що я не такий, як інші люди — грабіжники, неправедні, перелюбці, або як оцей митар" (Лк. 18:11).

Бог залишає піклуватися людиною, якщо її розум любується у своїх заслугах, про що свідчать упадки при великій славі.

Святий Макарій Єгипетський описує, що бачив такого, котрий у часі переслідування за Христову віру був провідником, а коли настала свобода і він був у великій пошані, то розум його зійшов у такий стан, якби він ніколи не чув Божого слова. Ще інший подвижник, який жив біля св. Макарія, виганяв бісів, виліковував хворих накладанням рук. Потім, прославлений світом і насолоджуючись самим собою, згордів і впав у саме дно гріха⁶.

ПОКОРА

Ліки проти гордості – покора.

Хоча б ми відзначались постом, молитвою, милостинею або якоюсь іншою чеснотою, все те без покори розпадеться і загине³.

Як м'ясо, не приправлене сіллю, псується, так і виконані добрі вчинки без покори легко псуються і пропадають.

Складові частини покори

- 1) Вважати себе самого нижче від усіх (Фил. 2:3).
- 2) Усі свої добрі вчинки приписувати тільки Богові (Ів. 15:5).

"Розум, волю, серце, тіло – всього тебе сотворив Господь. Що ти маєш своє?"⁴

Шо означає: вважати себе нижчим від інших?

- 1) Не дивитися на гріхи інших, але завжди на свої.
- 2) Постійно перед очима безконечної величі Божої усвідомлювати свою власну мізерність.

Як бути людям, які не бачать своїх гріхів?

Рекомендується звертати увагу на те, які гріхи бачать у них близькі люди, в чому дорікають³¹.

Початок оздоровлення в покорі.

Коли думка не хвалиться природними даруваннями⁴.

Що робити, коли хвалять?

- 1) Корисніше мовчати³¹.
- 2) Не радіти і не насолоджуватися тим, але пригадати собі свої недоліки.
- 3) Коли ти на вершку тріумфу і тобі з усіх сторін аплодують, умій також почути відлуння реготу, що його ти викликав своїми невдачами²⁴.

Як чинити з нашими здібностями?

- 1) Покірно визнавати наші можливості та здібності, ними тішитися як дарами, які ми отримали від Творця
- 2) Ревно їх удосконалювати, пильнувати і використовувати для служіння ближнім 34 . Бо суть спасіння одна любов до Бога і до ближніх 31 .

Ступені покори

- 1) Усвідомлювати свою малозначимість.
- 2) Терпеливо переносити чиюсь недооцінку.
- 3) Приймати з радістю зневаги і насмішки від людей, знаючи, що через це прощається гріх і цим догоджуємо Богові³¹.

Примітка: Намагайтеся втримати своє добре ім'я та честь – це не суперечить чесноті покори, а є законним правом, а деколи й святим обов'язком 26 .

Терпіння задля покори

Господь знає неміч людини, що вона скоро підноситься, тому посилає їй скорботи, щоб вона ставала покірною і ревніше шукала Бога⁶.

Святий Ап. Павло пише про себе: " Щоб я не згордів надзвичайними об'явленнями, дано мені колючку в тіло, посланця сатани, щоб бив мене в лице, щоб я не нісся вгору" (ІІ Кор. 12:7).

Покірний не нарікає, коли трапиться з ним щось неприємне. Він відразу осуджує себе, кажучи, що гідний цього, і не буде докоряти іншому, не буде на іншого перекладати провину.

Таким чином, те, що сталося, він зносить без обурення, без журби, з великим спокоєм, а тому не гнівається ні на кого і ні в кому не викликає гніву 5 .

Три слова покори

- Прости
- Благослови
- *Помолися за мене³¹*.

Покірний не бачить у собі покори. Він не може зловити покори і сказати: "Я покірний", але живе покірно.

Чим більше святі наближалися до Бога, тим більше вважали себе грішниками.

Так Авраам, коли побачив Господа, назвав себе землею і попелом (Бут. 18:27).

Покора знищує всі хитрощі і диявола, обеззброює і проганяє його³¹.

Одного разу св. Антоній побачив усі тенета, які диявол розставив на землі. На запитання: "Хто зможе їх уникнути?" – одержав відповідь: "Покірний" 15.

Як здобути покору?

Так, як це буває у всіх мистецтвах, тільки працею і сталою вправою можна набути звичай покори 1 .

ГНІВ

Причина гніву: високодумність, пустохвальство, грошолюбство, переїдання і деколи гріх нечистоти 4 .

Наслідок: ненависть, ворогування, прокльони 4 , лукавство 6 .

Ніщо так не затемнює душі і ясності думок, як неопанований гнів, що проявляється з великою силою. З одним нам тільки наказано бути у ворожнечі – з дияволом, а до брата ніколи не май у серці злоби³.

Бо коли Бог ϵ любов'ю (1 Ів.4: 8), то зрозуміло, що диявол ϵ ненавистю. Тому той, хто має любов, ма ϵ Бога і, навпаки, той, хто ма ϵ ненависть, живить у собі диявола¹.

Отже, якщо маєш на когось ненависть (бажаєш зла, не хочеш простити, не вітаєшся) – кайся і до Святого Причастя не приступай (1 Кор.11: 27), поки не зміниш себе.

Тебе тяжко скривдили і ти не можеш простити?

Згадай розп'ятого Ісуса Христа. Тебе тяжче скривдили? Він серед страшних болів не тільки простив катам, але й молився за них: "Отче, прости їм, не знають бо, що роблять" (Лк. 23: 34).

А ти у своїй злобі може замість "прости" просиш "заплати" своїм кривдникам?

Якщо не простиш ближньому, то й Господь не простить тобі (Мт. 6: 15).

I ти про це молишся в молитві "Отче наш": "...прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим".

Отже, завжди кажіть: "Я прощаю, Отче, щоб мені від Тебе мої незліченні гріхи прощалися" 29.

3 чого починається прощення ворогам?

3 усвідомлення, що найбільшим нашим ворогом ϵ не людина, але ненависть, котру ми впустили до свого серця. Вона роз'їда ϵ нас і не да ϵ нам жити⁴.

Ми покликані бути людьми любові, а не ненависті.

Якщо ми зазнали зла, не поширюймо його далі, не шукаймо помсти і молімося за свого кривдника, щоб він змінився, усвідомив, що скривдив, та прагнув не робити більше зла, але жити по правді 36 .

Гарячковість не вважаймо, як щось маловажне.

Коли ми розгнівані, деколи біси скоро відходять від нас. З тією метою, щоб ми злегковажили гарячковістю і накінець цю свою хворобу зробили невиліковною. Такий каже: "Хоч нервуюся, але це в мене скоро проходить"⁴.

Коли ми роздратовані, погляньмо в дзеркало.

Коли б розгнівана людина могла бачити себе в момент роздратованості, тоді не було б необхідності робити їй зауваження, тому що немає нічого найнеприємнішого (гидкого), як роздратоване лице³⁵.

Оберігаймося крайнього ступеня роздратованості. Нервуватися і ятритися на себе самого словами і рухами тіла, якби з якимось кривдником⁴.

Як захиститися від гарячковості?

- 1. Приготуймося наперед, передбачаючи зустріч з такими людьми, що можуть нас рознервувати (Пс. 118: 60).
- 2. Може бути несподівано, але стараймося, щоб гарячковість не вийшла назовні (не підходила вище горла).
- 3. Якщо ми заслабкі, щоб не допуститися сварки, краще відійти, аніж вислуховувати зневаги.

Приклад: Одна жінка, жартуючи, зізналася, що ніяк не може посваритися зі своїм чоловіком, котрий завжди уникає її, коли вона роздратована.

Примітка. Не досить мати солодкі слова для чужих, але потрібно мати також і для домашніх, щоб не бути поза домом, як Ангели небесні, а вдома – як пекельні³⁰.

Чим нам шкодять - те служить на нашу користь.

Відомо, що декотрі люди, обсипавши кого-небудь лайливими словами просто в лице, кажуть: "Я такого-то добре обмив". І це правда, бо очищуємося від гарячковості, коли терпеливо переносимо зневаги від інших"⁴.

Як стерпіти образу?

Спочатку мовчанням, потім упокорити себе, потім молитвою за кривдників 1.

Коли часом потрібне обурення, нехай буде умірковане і з розвагою 1 , щоб не впустити гнів до свого серця. Бо якщо він хоч раз впроситься, годі його вигнати, а якщо переночує, то переміниться на ненависть. Чоловік у гніві ніколи не визнав, що він загнівався неслушно.

ЛАГІДНІСТЬ

Людей спокійної вдачі, які не відчувають заколоту у своїх душах, називаємо лагідними¹.

Лагідність – це непорушний стан душі, що залишається незмінним серед лиха і добра, в пониженні і похвалі.

Ступені лагідності:

- початок стерпіти зневаги, хоч з гіркотою і болем у душі;
- середина не засмучуватися, коли скривдили;
- кінець (якщо він ϵ) приймати висміювання як похвалу⁴.

ПРОКЛЬОНИ

Прокльони – це словесне виявлення комусь зла. Це зверхній гріх, який походить з ненависті й гніву²⁵.

За всяке прокляття людина відповідатиме перед Богом.

Знай, що сказане на тебе незаслужене прокляття повертається на голову тієї людини, котра осмілилась клясти³¹.

Будьмо у Божій ласці освячуючій (без тяжкого гріха) і не біймося прокльонів.

Один чоловік, проклинаючи і бажаючи смерті святого о. Піо, нагло помер. Цю подію так пояснив святець: "Прокляття не могло мені нічого зробити, бо я був всеціло в Божій опіці; воно повернулося назад до чоловіка, спричинивши йому смерть".

Як повестися з такими, хто нам кляне?

"Благословляйте тих, які вас проклинають" (Лк. 6:28).

Як відучитися клясти тим, у кого вкорінилася ця звичка?

- 1. Не припускатися гніву.
- 2. Замінити слова прокльону на слова з побажаннями добра. Наприклад: "Нехай тобі добро буде" і т. п.
 - 3. Пам'ятати, що хто кляне, той стягу€ на себе вічне прокляття.

ЗАХЛАННІСТЬ

Захланність (грошолюбство) – корінь усього зла (1 Тим. 6:9).

Кожна людина має право на приватну власність (дім, господарку, транспортний засіб і т. п.), яку любить, цінує та охороняє. Без приватної власності родина не в силі успішно виконувати свої обов'язки та виховувати своїх дітей.

Загальний спосіб набування власності – це чесна і пильна праця³³.

Ознакою захланності ϵ надмірна прив'язаність до майна. А це видно зі скупості, байдужості до бідних, пригнобленості та розпуки при втраті матеріальних речей²⁷.

Захланність веде до:

- нещирості, лукавства, ненависті, крадіжки, заздрості, жорстокості, вбивства;
- виробляє в людині подвійне лице, подвійний язик і хоче служити двом панам "Богові і мамоні", що є неможливим (Мт. 6:24).

Ліками проти захланності є убогість духа і милостиня.

Знак блаженної убогості: коли ризикуємо втратити або втрачаємо матеріальне добро, і при цьому серце наше спокійне, воно здається на волю Божу, а уста можуть промовити зі св. Йовом: "Господь дав, Господь і взяв. Нехай ім'я Господнє буде благословенне!" (Йов. 1:21).

Спитаймо себе: "Як би ми повелися при можливій втраті матеріальних речей"?

Як зберегти душевний спокій, коли вас пограбували?

- 1. Злодія можна шукати, але уникати підозрінь на кого-небудь.
- 2. Пам'ятати, що терпеливе перенесення втрати дорогих речей рівносильне добровільній роздачі милостині.

МИЛОСТИНЯ

Правдиво багатий не той, хто багато набув, але той, хто багато роздав³.

Не бажай багатства немов би для того, аби мати що роздати бідним.

У цьому є підступи лукавого, який часто приходить в образі марнославства і кидає ум в суєту та клопоти. Маєш у Євангелії приклад вдовиці, яку похвалив Сам Господь Ісус, що двома лептами перевищила свавілля і величину пожертвувань багачів.

Коли даємо милостиню, робімо це зі щирою любов'ю і милосердям, без гордої поведінки і виставляння себе перед людьми.

ЗАЗДРІСТЬ

Заздрість – це смуток з чужого щастя, або радість з людського горя.

Коренем заздрості ϵ самолюбство. Ця страшна отруга спричинила перше вбивство, зневажила природу і осквернила землю; нищила церкви, породила ϵ ресі; перетворю ϵ людину в диявола³.

Як іржа точить залізо, так заздрість – душу, що в ній загніздилася¹.

Як перемогти заздрість?

- 1. Якщо будемо радіти разом з тими, кому заздримо, і разом з ними сумуватимемо про те, про що вони сумують, виконуючи заповіді Апостола: "Радуйтеся з тими, що радуються, плачте з тими, що плачуть" (Рим. 12:15)¹¹.
- 2. Не звертати уваги на тих людей, які посідають вище від нас становище у суспільстві, хоча мають на це не більше (а то й менше) прав, ніж ми; краще звертати увагу на тих, котрі не менше, ніж ми (а інколи й більше), мають право на краще становище, але насправді ϵ у гіршому від нас. Перше веде до злості і заздрості, а друге змушу ϵ нас бути задоволеними нашим становищем¹.
- 3. Порівнюймо себе і свої досягнення не з сусідом чи другом, а з самим собою в якийсь термін часу. Погодьтеся: самому собі заздрити якось смішно.

Навчімося бути не тільки милосердними, але й радіти успіхами та щастям інших.

ЛУКАВСТВО

Лукавство (облуда) – це:

- 1) перекручення правди, брехливе справдовування себе добрими намірами, безодня підлесливості, звичка брехати, підступна усмішка при викритті⁴;
- 2) лукавий запевняє комусь свою приязнь, але в серці плекає і підтримує безперервно вороже ставлення²⁶;
 - 3) хвалить когось у його присутності, але коли його немає, то ганить і очорню ϵ^{26} .

Коли ця хиба ϵ повною, дозрілою, виразною, вона тоді все в душі нищить 18 .

Лукавий ніколи не перебуває в спокої, але завжди наповнений роздратованістю, підступністю, гнівом, завжди заздрить, жорстокий; хто його любить, над тим знущається; хто заслуговує на похвалу, тим мерзиться; хто робить успіхи, тим не задоволений. Одним словом спільник диявола 4 .

Горе тому, хто оточений підлесниками.

Підлесники – великі вороги наші. Вони засліплюють нам очі, не дають нам бачити своїх великих недоліків і тому загороджують нам дорогу до досконалості, особливо якщо ми самотні і недалекоглядні. Тому потрібно завжди зупиняти підлесників, які говорять нам підлесливі речі, або ухилятися від них¹³.

Щасливий, хто оточений простими і щирими людьми, які не приховують правду, хоч і неприємну, викриваючи наші прогріхи, пристрасті, промахи¹³.

Що лікує виразку душі – лукавство?

- 1. Часті падіння виправляють лукавих, даючи їм спасіння і незлобність⁴.
- 2. Простота і щирість з корінням виривають лукавство і до дна лікують душу¹⁸.

Хто є щирий?

Це той, хто поступає зі своїми ближніми відкрито, незрадливо і непідлесливо.

Подібною до щирості ϵ свята простота. Це дитяча невинність, якої домагається Ісус Христос (Мт. 18: 3)²⁶.

БРЕХНЯ

Лицемірство – це винахідник і вчитель брехні.

Не знає дитятко брехні, бо його не знає душа ще не забруднена лукавством⁴.

Брехня має короткі ноги, не може скритися, щоб опісля не стала явною. Хто хоч раз збрехав – наражається на недовіру 26 .

Людина правдомовна, ступає прямою дорогою впевнено, не спіткнеться на протиріччях, не має страху, що потрібно буде оправдовувати свої слова та вчинки²⁶.

Правда в очі коле чи породжує ненависть у тих, хто не хоче слухати її. Але згодом їхнє обурення перемінюється в пошану, а це створює довіру 26 .

Чи завжди потрібно говорити правду?

Все, що говоримо, має бути правдою, але не завжди правду потрібно виявляти. Якщо вона приносить нещастя – то Hi^{31} .

Чи можна сказати неправду для якоїсь користі?

Ні! Немає жодного винятку¹.

ОБМОВА

Обмова – це виявлення без слушної причини правдивих, але таємних лихих вчинків ближнього³³.

Причина обмови: самолюбство, багатослівність, ненависть.

Наслідок: лукавство, злопам'ятність⁴.

Не осуджуй нікого, бо в цьому твоє падіння⁵.

Юда був у соборі учнів Христових, а розбійник – у числі вбивць. В одну мить сталася їх переміна. Той, кого судиш, як злочинця, може в останню хвилину життя розкаятися, а ти через осудження – засліпнути в гріхах.

За які гріхи осудимо ближнього – тілесні чи душевні – в ті самі упадемо, інакше не бува ϵ^4 .

Коли можна виявити чужі провини?

Святий Василій Великий вказує на два випадки, коли можна про когось говорити лихе:

- щоб порадитися з досвідченим, як грішника направити;
- щоб застеретти перед злим, якщо хтось без застороги пристає зі злим, наче з добрим (II Сол. 3:14).

Хто поза тими двома випадками лихословить іншого, щоб його зненавиділи або висміяли, той обмовник, хоч і правдою ϵ те, що каже¹.

Як відлучитися від гріха осудження?

Якщо осудиш когось, то зроби собі правило: зробити в той день хоча б три земних поклони з молитвою за того, кого ти осудив: "Спаси, Господи, і помилуй (ім'я) і його молитвою помилуй і мене, грішного". Повір, якщо будеш так робити, то Бог поможе тобі і зовсім позбутись цієї гріховної звички³¹.

Як повестися, коли обмовляють?

Обмовник становищем є вищий, рівний, нижчий.

- 1. Становищем вищому немає обов'язку звертати увагу. Тільки не потрібно притакувати, або виразом обличчя чи питаннями спонукати обмовника до продовження бесіди.
- 2. Становищем рівному: якщо звернення уваги було б безхосенне, належить перевести розмову на іншу тему.
 - 3. Становищем нижчому потрібно поправити 27 .

Хто перед тобою обмовляє, скажи: "Перестань, брате, я кожного дня падаю в лютіші гріхи, то як можу його осуджувати?" Таким чином зробиш два добра: одним пластирем вилікуєш і себе, і ближнього⁴.

Щасливий той, хто так озброєний проти цієї вади, що в його присутності ніхто не наважується вести обезславлюючих бесід 10 .

НЕПОМІРКОВАНІСТЬ У ЇЖІ ТА ПИТТІ

Непоміркованість у їжі та питті – голова усіх пристрастей.

Причина непоміркованості – звичка.

 $Hacnido\kappa$ — нечистота, жорстокість серця, сонливість, злі думки, лінивство, пусті бесіди, неслухняність, затемнення розуму, пустохвальство, осквернена молитва, навіть розпука 4 .

Як їсти і пити на славу Божу?

Не як слуга черева – для приємності, але як Божий робітник, щоб мати силу до праці згідно із заповіддю Христа¹.

Що робити, коли перенаситишся їжею?

Візьмись за якусь фізичну роботу, а не лягай спати, щоб не осквернюватись нечистими гріхами³¹.

Чим допомогти хворим недугою пияцтва?

- 1. Молитвою, а особливо сорокаденним читанням Акафісту на честь ікони Божої Матері "Неспита чаша"; читанням Акафісту на честь муч. Боніфатія, а також читанням псалтиря протягом 40 днів (щодня, хоча б по 10 псалмів).
- 2. Паломництвом до чудотворних місць. *Приклад*. Одна мати ішла до Зарваниці в наміренні за сина пияка. Коли повернулася додому, син сказав: "Мамо, я більше пити не буду".
 - 3. Найуспішніший спосіб: коли сам пияк бажає вилікуватися.

Як позбутися недуги пияцтва?

- 1. Уникати місця і "друзів", які спонукають до цього гріха.
- 2. В ту хвилину, коли хочеться випити, візьміть до рук св. Євангеліє і читайте або повторюйте багато разів цю коротеньку молитву: "Господи, Ісусе Христе, помилуй мене,

грішного". (Цей спосіб успішно допомагає тим, хто бажає позбутися пияцтва, навіть, здавалось би, в безнадійній ситуації).

3. Загальна Св. Сповідь і Св. Причастя.

Загальні ліки проти непоміркованості в їжі та питті:

- 1) пам'ятати про смерть;
- 2) практикувати піст, що відганяє злі думки, розум робить світлим, серце чистим, тіло здоровим.

КУРІННЯ

Історія і мета куріння

Коли 12 жовтня 1492 р. Христофор Колумб причалив до острова Сан-Сальвадор, він та його супутники були здивовані небаченим видовищем: аборигени випускали клубками дим з рота і носа. А справа була в тому, що індіанці справляли свій ритуальний празник, на якому курили особливу траву до повного одурманення. Необхідно додати, що в цьому стані вони спілкувалися з демонами і потім розповідали, що їм говорив "великий дух".

Після повернення на батьківщину, іспанські мореплавці познайомили європейців з описаним задоволенням. Таким чином, джерелом куріння тютюну було служіння ідолам⁴¹.

У Церкві встановлено Богослужіння з використанням ладану. Сатана в своїй ненависті до Бога ніколи не здатний піднятися вище карикатурного мавпування з Божих діл, вирішив наперекір: щоб людина курила майже безперестанку гострий і пахучий дим, приносячи його, ніби постійне кадило, демону, який живе в тілі¹³.

Отже, курці, перестаньте кадити сатані! У 1623 році Папа Урбан VIII видав указ, в якому попереджав курців про відлучення віл Церкви. В Росії патріарх Андріян у 1697 році відлучив від Церкви купця, який мав монополію на продаж тютюну і прокляв весь його рід навіки.

Шо допомагає залишити курити?

- 1. Ті, хто залишив курити, вважають, що треба мати сильне бажання не курити.
- 2. Кожний день читайте з Євангелії главу або й більше, а коли нападе нудьга, читайте до тих пір, поки вона не перейде, або на самоті робіть 33 земних поклони в пам'ять земного життя Спасителя і в честь Пресвятої Трійці.
 - 3. Загальна Св. Сповідь і Св. Причастя.
 - 4. Відвідування святих місць у цьому наміренні⁴¹.
- 5. Розважте про шкідливі наслідки куріння легеневі, серцевосудинні та ракові захворювання, гангрену, тромбофлебіт та ампутацію ніг.

НЕЧИСТОТА

Після людиновбивства та відречення від Христа вона ϵ найтяжчим гріхом⁴.

Нечистота деформує розум і остаточно веде до розпуки. Коли людина забуде про свою власну гідність, вона опускається нижче тварини до царства насилля і напасництва без меж 33 .

Ти живеш у цивілізації "смерті", яка хоче умертвити все благородне, що ε в тобі.

Сьогоднішній світ показує, що він у силі перевищити гріхами бридкої нечистоти Содом та Гоморру, щоб бути знищеним і вкинутим у вічний пекельний вогонь. Для цього активно

стараються засоби масової інформації, намагаючись позбавити людство сором'язливості, яка ϵ захистом від розпусти.

Стережи очі!

Бо вони майже насильно тягнуться до гріха. Один необережний погляд довів царя Давида до тяжкого упадку (II Сам. 11:2).

Наслідок порнографії

Американець Теодор Бунд (який був засуджений на смертну кару за насильство і вбивство майже 100 жінок) в інтерв'ю сказав: "Порнографія штовхнула мене на дорогу насильства. Спочатку вона збуджувала мою уяву, а потім я став рабом цих фантазій... Без впливу жорстокої порнографії моє життя було б інакшим" (останнє слово перед стратою 24.01.1989 р.).

Не вір усе життя своєму тілу!

Злобна пристрасть гріха нечистоти постійно чекає на твою необережність, щоб несподівано в один момент привести до упадку.

Утікай від розпусти!

- 1. Хто хоче з тілесними спокусами боротись або тільки оборонятись, той рідко коли буде переможцем, тому втікай перед всякою нечистотою і будеш спасенний³⁴.
- 2. Уникай найменшої нагоди до гріха, безсоромних осіб та тих, до котрих відчуваєш пристрасть.
- 3. Уникай лінивства і непоміркованості в їжі і питті. *Не суди того, хто впав у болото бридкої нечистоти*, але май до нього співчуття і жаль, бо сам можеш упасти з причини осудження.

Не одягайся безсоромно!

Перша прикраса жінки — це скромність в одязі. Без цієї прикраси жіноча стать видається гарною хіба в очах розпусників і дияволів 27 .

Що робити, коли на думку приходять нечисті гріхи?

- 1. Надмірно не тривожся, але погорджуй ними.
- 2. Думай про страждання Ісуса Христа, смерть нашу, Страшний Суд, муки пекла.
- 3. Якщо б думка схиляла до гріха майже цілим серцем, лише противилася б воля ("ні, я таки не вчинив би цей гріх") гріха немає 30 .
 - 4. Порятунком проти нечистих спокус є виявлення їх у Сповіді та у Святому Причасті.

Молоді люди!

Не плутайте любов із захопленням!

Використовуйте час, щоб вивчити людину, а не її тіло!

У чому проявляється достойність дівчини і що відповісти тому, хто пропонує вступити в близькі стосунки?

- 1. Я не іграшка. Моє тіло створене Богом.
- 2. Дошлюбна чистота для мене цінність, і я не можу дарувати її будь-кому, а збережу для свого майбутнього чоловіка. Тому я не піддамся ніяким обмовам та звинуваченням, що мої погляди не сучасні. Бо це неправда.
- 3. Коли я стану матір'ю, буду любити кожну зачату мною дитину і берегтиму її, які б не були перешкоди на моєму життєвому шляху 43 .

В чім проявляється достойність хлопця?

- 1. Сильний чоловік ніколи не втрачає над собою контроль.
- 2. Мені подобається моя дівчина. Доказом моєї любові буде стриманість, а не розпуста.
- 3. Від моєї сьогоднішньої поведінки залежить, яка буде моя майбутня сім'я і яким я стану батьком.
 - 4. Коли я стану батьком, любитиму всіх зачатих мною дітей, якими б вони не були⁴³.

Українська молоде, збережи дошлюбну чистоту!

У 1999 р. перед Білим домом у Вашингтоні 211 840 молодих людей склали письмову декларацію, зобов'язуючись зберігати дошлюбну чистоту, стримуючись від сексуальних зв'язків аж до укладання Тайни Подружжя.

Юнаки і дівчата!

Може, когось з вас кличе Господь до досконалішого життя в монастир? Нехай кожен запитає себе, чи це запрошення не стосується його.

Монастир – це земне небо⁴; рай щастя, свята земля.

Якщо бажаєш неподільно любити Ісуса, дарувати Йому всю повноту свого довір'я, віддаючись тільки Йому – Ісус кличе тебе!

Чи зможеш на запрошення Ісуса відповісти: "так", або: "спробую"?

"Незважаючи на випробування, спротив та інші труднощі, великою радістю ϵ послухатись Божого поклику і піти за Ним" (Молода послушниця, Франція).

"Якщо життя моє для мене має сенс, то цим я завдячую вступові до монастиря. Живу в монастирі вже 15 років і здається, що всі ці дні пронизані ясним світлом, бо кожен день — це крок до Бога, Який є істинною ціллю чернечого життя" (Сестра Елен Френсіс, Канада).

ЛІНИВСТВО

Лінивство ϵ учителем всякого зла (Сирах 33:28) Походить з надмірної любови до відпочинку та вигод²⁷.

Ледаче життя призводить до:

- 1) бідності (Прип. 10:4);
- 2) притуплює розум 33 ;
- 3) спонукає до багатьох гріхів, а головно нечистоти, байдужості, холоду духовного, закаменілості серця²⁶.

Примітка. Щоб якась ледача людина жила чесно, невинно, це було б великим чудом, якби камінь, що падав згори,⁶ затримався б у повітрі.

Лінивство до молитви і взагалі служіння Богові та ближньому починається "від непоміркованості в їжі і питті. Як хтось не хоче працювати, хай і не їсть" (ІІ Сол. 3:10).

Проявом лінивства є:

- не боротися з гріховними звичками і злими пристрастями⁶;
- не робити ближньому добра³.

Ніщо не робить людину такою подібною до Бога, як добрі вчинки.²

Служіння ближнім — це один з методів очищення людського серця від гріховного бруду, бо служимо Богові, Який живе у наших ближніх 21 .

Щоб осягнути вічне небо, необхідно боротися зі злом.

"Царство Боже здобувається силою" (Мт. 11:12).

Ставайте кращими від години до години з витримкою і геройством. Хто каже, що це не буде важко? Я кажу вам: це найтяжче від усіх зусиль. Але ж винагорода — Небо, а воно достойне цього зусилля 29 .

Приготуймося до боротьби на все земне життя. Ворог душі ніколи не гине, тому потрібно завжди бути готовим до боротьби то з одним, то з іншим грішним нахилом²⁷.

Вважаймо, бо диявол підсуває думку зневірень, знеохочення, пригноблення, смутку, а навіть і розпуки 27 .

У боротьбі проти злої пристрасті не будьмо малодушні, але віддаймося Богові, кажучи від усього серця: "Не можу я встояти проти злого, поможи мені, бідному" – і прийде спокій⁶.

СУМ, ЗНЕВІРА, РОЗПУКА

Не гріх бути сумним, коли година гірка. Гріх давати сумові вільний лет і допускатися безпідставності або відчаю²⁹.

У сумних думках немає ніякого сенсу.

Вони не звільняють від скорботи, не приносять ніякої допомоги, тільки розладнують душу і тіло¹⁹.

Сумні думки відганяємо:

- 1) вдячністю Богові (Йов. 2:10; 1:21);
- 2) не думаймо про предмет смутку, а заповнім розум і серце молитвою, пам'яттю про Бога 16 .

Якщо не можемо відігнати тугу і скорботу, прибіжімо до молитви, подібно, як Господь Спаситель, Який у Гетсиманському саді три рази молився, щоб дати приклад, що у всякій скруті і смутку, скорботі сердечній молитва є прибіжищем. І як би ти не був засмучений та малодушний, не потрібно відступати від молитви, поки не дійдеш до того, що воля твоя згодиться з волею Божою. І серце твоє змириться та наповниться мужністю і з радістю зустріне те, чого перед тим страхалося і бажало втекти.

Господь скорбив, а по молитві сказав учням: "Вставайте, наближається мій зрадник" (Мт. 24:46)³².

Якщо ми покарані терпіннями і бідами, чи потрібно з цього сумувати?

Сумуймо не про те, що ми покарані, а про те, що припустилися гріхів, які ε джерелом терпіння. Отже, якщо маємо нерозкаяні у Св. Сповіді гріхи — це терпіння для нашого навернення.

Примітка. Якщо ми покаялися в гріхах, приймімо терпіння як покуту (чистилище) вже тут, на землі, щоб зібрати заслуги на життя вічне.

Пам'ятаймо: святі випрошували для себе в Бога терпіння з любови для навернення грішників.

Не впадай у розпуку!

Святий Ап. Петро, після того як зрадив Христа, не зневірився, не впав у розпуку, але вилив гіркі сльози покаяння.

Все земне життя не втрачай надію на Боже милосердя.

Ані серйозність, ані часті упадки не повинні нас відвертати від Св. Сповіді та кидати у безнадійність. Якщо втратимо довіру, надію на Боже милосердя, тоді буде катастрофа. Жаль без надії на прощення має Каїн та Юда Іскаріотський.

Господь кличе: "Не хочу смерті грішника, але щоб навернувся і жив" (Єз. 33:11).

Що робити, коли сильно непокоять думки самогубства?

- 1. Збудіть у собі акти віри, надії, любови до Бога²³.
- 2. Помоліться довше, а коли можливо, то промовте короткі молитви. Наприклад: "Ісусе, рятуй мене".
 - 3. Відкрийте свій розпачливий стан у Св. Сповіді.
- 4. Якщо думки ϵ невідступні і нав'язливі, поспішіть за консультаці ϵ ю до священика, котрий уповноважений церковним урядом читати молитви екзорцизму.

НАРКОМАНІЯ

Наркоманія – політ у безодню.

Виникає на тлі духовної порожнечі, тобто – бездуховності (лікар-психіатр Богдан Луговий). Близько стоїть біля самогубства і є сусідом окультизму⁴⁰.

Майже всі покоління ворожбитів користувалися подібними зіллями для досягнення відповідного стану "витонченості" для безперешкодного спілкування з духами темряви⁴⁰.

Прийняття наркотичної сировини ради чогось небаченого, цікавого, незвичайного є уже запрошенням духів темряви володіти людською душею. Біси будуть втішати до тих пір, поки людина зовсім не застрягне в наркотичній пристрасті. Виникне необхідність збільшувати дозу отрути, без котрої стане важче жити. Потіхи стратять свою первинну захопленість і швидко заснуть. Диявол уже не улещує, а грубо насміхається над своєю жертвою, невідступно нав'язуючи думку про самогубство.

Добровільний відхід від життя — це його найулюбленіша ядовита пожива, котру він пропонує, щоб отримати в полон безсмертну людську душу 40 .

Як позбутися наркотичної залежності?

- 1. Розпочати духовний спосіб життя. Молитися, приступати до Св. Сповіді і якнайчастіше до Св. Причастя, читати св. Євангеліє і псалтир.
 - 2. Якнайшвидше звернутися до лікаря-нарколога.
 - 3. Лікуватися одночасно (паралельно) медикаментозно і духовно.
- 4. Після медикаментозного періоду лікування обов'язково перейти на реабілітаційний (лікар-нарколог Тамара Рибакова).
 - 5. Не захоплюйтесь рок-музикою, яка стимулює до вживання наркотиків.

КОМП'ЮТЕРНА ВІРТУАЛЬНІСТЬ

Надмірне захоплення комп'ютерною віртуальністю призводить до того, що на сьогодні вже лікують від "інтернету" як від якогось психічного розладу чи своєрідного наркотичного стану.

Пацієнт плутає реальний світ із вигаданим комп'ютерним і хоче жити саме у віртуальному, нереальному світі.

РОК-МУЗИКА

У результаті досліджень виявлено, що із 700 найпопулярніших пісень "важкого металу":

50% – говорять про вбивство;

35% – про сатанизм;

7% – про самогубство;

Ці пісні не викривають зло, але спонукають його чинити⁴².

У м. Джеферсон-Тауншип, штат Нью-Джерсі (США), юнак Том Салліван, убивши ножем свою матір, покінчив життя самогубством. Увесь тиждень перед цим він наспівував рокпісеньку про кров і вбивство матері. Він був талановитим студентом, відмінним спортсменом, але захоплення музикою "важкого металу" призвело до трагедії.

"*Рок завжди був диявольською музикою*" – заявив у 1976 р. Давид Бові, один із знаменитих зірок у рок-музиці.

На численних платівках знаходяться послання, закодовані технікою, котрі часто покликаються на культ сатани і демонів. Ті послання запихають у голови молодим, а вони про це нічого не знають. (Проф. музики Урбен Бленшет).

Відомий гітарист Джиммі Хендріс перед смертю глибоко втягнувся в сатанизм. Одного разу він зізнався: людей можна гіпнотизувати музикою, і таким чином, коли знаходиться слабке місце, в їх підсвідомості можна навіювати все, що ми забажаємо.

Не поодиноким випадком ϵ те, що рок-концерти закінчуються погромами і трагічними наслідками.

Рок-музика стимулює вживання наркотиків і впливає на молодих більше, ніж відкрита порнографія, закликаючи до розбещеності, призводить до психічних захворювань⁴².

За словами лікаря, професора-асистента клініки дитячої психіатрії при Теннессійському університеті (США) Павла Кінга, 80% його молодих пацієнтів щоденно слухали музику "важкого металу".

"Не існує нешкідливої для сім'ї рок-пісні" (Мік Джагер).

"Мета цієї музики – збільшити прогалину між поколіннями, відчужити дітей від батьків" (Пауль Кантер).

ОКУЛЬТИЗМ

Окультизм – це спілкування, зв'язок людини із силами зла за допомогою ворожби та чародійства.

Ворожба – це диявольська поміч пізнавати таємні речі: минулі, теперішні і приблизно на 70% майбутні²⁵.

Примітка. Тільки пророки з Божої волі говорили непомильно про майбутні речі, а ворожбитові (ясновидиці) сатана навіює тільки те, що зі свого досвіду передбачає, тому помиляється.

Одним із різновидів ворожби є астрологія.

Вона намагається запрограмувати нас своїми гороскопними повідомленнями, щоб позбавити розсудку і віри в Бога. Ми стверджуємо, що небесні світила дають пізнати зміни клімату (з дощової погоди на сонячну і т. п.), але щоб впливати на наші вчинки і керувати нами?

Не зорі, а сам сатана намагається маніпулювати людьми через своїх співробітниківастрологів 23 .

Чародійство (магія) – це вміння робити дивні речі за допомогою злого духа²⁵.

Чорні маги – прямо спричиняють людині зло.

Білі маги — прикриваються маскою побожності (молитвою, церковною атрибутикою, "оздоровленням"), роблячись таким чином значно небезпечнішими.

Як оздоровляють екстрасенси-"цілителі"?

- 1. Методом перерозподілу енергії в організмі, в результаті чого хворий орган отримує приплив енергії зі здорового органу і настає покращення, а той хворіє. Так "виліковують" від виразки, а людина незабаром помирає від інфаркту³⁹.
- 2. Забирають біль, який є сигналом організму, що в ньому не все гаразд. Коли немає болю, людина не чує руйнівних процесів в організмі.
- 3. Під впливом екстрасенсів у пацієнта внаслідок трансмутації (перетворення елементів) відбувається руйнування хімічного балансу в організмі, зокрема, в крові, що може, за даними вчених, призвести до захворювання на рак і навіть на СНІД.

Від кого, яким способом і як отримують свої здібності чарівники?

Від злого духа, котрого прийняли через:

- 1) видіння (приклад ясновидиці Ванги);²³
- 2) призваних злих духів у родину, яких передають з роду в рід;
- 3) читання магічної літератури.

Наслідки після звернення до окультистів:

- 1) втрачається ласка Божа;
- 2) віднімається радість спасіння;
- 3) з'являється тривога, невпевненість, страх і депресія;
- 4) схильність до самогубства;
- 5) опанування злим духом (біснуватість).

Кодування

Щоб заволодіти душею людини, біси через гіпнотизерів, цілителів-кодувальників намагаються пригнітити волю людини і запровадити в її підсвідомість свою програму. Для цього пропонується на сеансах розслабитися, закрити очі, ні про що не думати і виконувати волю гіпнотизера.

Кодують проти алкоголізму, куріння, наркотиків, але при цьому поводяться з людиною, як з комп'ютером. Його програмують, а людину кодують на виконання чужої волі, щоб у кінцевому результаті віддалити від Бога і привести до вічної загибелі³⁹.

Увага!

Якщо гіпнотичні сеанси змінить нова система кодування для вигідного вирішення світових проблем, тоді чи не зобов'язуватимуть усіх стати "біороботами", щоб прийняли "клеймо звіра на чоло чи зап'ястя правої руки" (Об. 13:16-17).

Захистом проти окультних сил ϵ віра в Бога.

Віра – це матір усіх благ, лік на спасіння, щит, що охороняє тих, які вірять не досліджуючи. В трудних обставинах і в нещасті будемо шукати потіхи у вірі, котра спрямовує використовувати найважливіші засоби проти нечистої сили: молитву, Св. Сповідь, Св. Причастя, Св. Літургію; ношення на собі освяченого хрестика чи медалика, вживання освяченої води.

Примітка: У найскладніших ситуаціях звертайтеся до священика, який уповноважений церковним урядом читати молитви екзорцизму (вигнання бісів).

МОЛИТВА

За своєю якістю – це єднання з Богом.

За своєю суттю – це пожива для душі, просвічення розуму, міст для проходження спокус, дзеркало духовного поступу⁴. Молитва приносить спокій, радість, любов; очищує думки, почування, бажання²¹.

Молитися – це не тільки говорити, але й слухати, відпочивати у тихій, мирній і лагідній присутності Бога³⁶.

Довго перебуваючи на молитві і не бачачи плодів, не говори: "Я нічого не здобув". Бо саме перебування на молитві ε уже надбанням. Яке добро вище від цього — перебувати у з'єднанні з Господом?

Добровільно не смієш бути розсіяним на молитві, але якщо ти все-таки розсіяний, але спокійно молишся далі — це буде твоєю великою заслугою, бо Спаситель знає, що до Нього не ангел молиться, а тільки нужденна людина. Молися далі безустанно¹⁴.

Як зберегти зосередження на молитві?

Переконанням, що Бог перед тобою і дивиться на тебе1.

СЛУЖБА БОЖА

Сама назва означає найкраще служіння Богу. Службу Божу називають ще Святою Літургією, що в перекладі означає всенародне почитання Бога. Отже, у ній має брати участь увесь народ.

Перші християни воліли краще померти, аніж з лінивства опустити торжественну Святу Літургію. А сьогоднішній християнин здається нічим так не боїться знехтувати, як недільною Службою Божою.

Що таке Служба Божа?

Це не театральна вистава і не тільки спільна молитва, в якій достатньо взяти участь декілька разів на рік.

Служба Божа – це відновлення хресної жертви Ісуса Христа на Голгофі, тільки в безкровний спосіб. При хресній жертві не могли бути присутніми усі вірні, тому Христос подбав про те, щоб усі народи (Мал. 1:11) мали можливість бути хоча б при її безкровному відновленні.

Служба Божа – це Христос між нами під видом хліба та вина.

На Тайній Вечері Господь Ісус поблагословив хліб і вино, кажучи: "Це є Тіло моє, це є Кров моя" (Мт. 26:26-28), перетворивши цим самим хліб і вино у Тіло і Кров Свою словами: "Чиніть це на Мій спомин" (Лк. 22:19), Спаситель зобов'язав апостолів та їх наступників-єпископів, священиків – повторювати те саме.

Отже, коли священик на Св. Літургії говорить слова освячення: "Прийміть, їжте — це ε Тіло Мо ε ... Це ε Кров Моя...", у той момент хліб і вино перемінюються в Тіло і Кров Господню. Хліб і вино перестають існувати, хоч зовнішньо їхній вигляд, смак, вага, запах не змінюються для того, щоб ми могли прийняти Ісуса через їжу в природний для нас спосіб. Ця велика таємниця називається переміненням.

Якщо ти християнин, як можеш без поважної причини в неділю і торжественні свята опустити Св. Літургію?

Тоді не обманюй себе, що віриш у Бога. Твоїм богом є те, чому замість Св. Літургії присвячуєш свій вільний час – телевізор, веселі забави, ігри, грошові інтереси і т. п. Ти знайшов собі кумира (ідола), котрого більше ціниш, як запрошення Христа (Лк. 14:15-20).

Як розраховуєш святкувати вічно з Ісусом у небі, коли тут, на землі, в святковий день втікаєш віл Нього?

Зупинись! Ісус кличе тебе, подумай про це! Він з любові до тебе прийняв вид поживи, щоб годувати тебе у Св. Причасті, аби духовно ти не помер (Ів. 6:50).

Ісус чекає тебе!

Не відмовляйся прийти, бо залишишся поза Царством Небесним (Лк. 14:24).

Вартість Служби Божої не залежить від стану ласки священника, тому що жертвує себе Сам Христос, а не священник (Соб. Трид. 22:1).

Ласки, які одержують присутні на Службі Божій:

- 1) спливає ласка Святого Духа, щоб розкаятися з тяжких гріхів;
- 2) присутнім в освячуючій ласці прощаються легкі гріхи;
- 3) благословення в щоденному житті²⁶.

Участь у Святій Літургії

Найвищою метою ϵ не духовні потіхи: насолода співом, архітектурна і малярська краса храму і т. п., але потрібно ходити до церкви зі страхом Божим і вірою за благодаттю і освяченням душі.

СТРАХ БОЖИЙ

Страх Божий – це не побоювання Бога, а побоювання відпасти від Бога⁹. Страх Божий є:

- 1) даром Святого Духа, початком мудрості (Прип. 1:7), ненависть до зла (Прип. 8:13);
- 2) він просвічує душу, вбиває лихе побажання, проганяє лукавого, ослаблює пристрасті, нагороджує миром, наповнює душу святими думками⁸;
 - 3) початком любові і тому він у неї переходить⁹.

Страх Божий необхідний як вступ до правдивої побожності, а потім приходить любов, що веде до досконалості тих, які були приготовані страхом¹.

Хто не має страху Божого?

Той, хто наповнений любов'ю або духовно мертвий4.

Як оживити в собі страх Божий?

Пам'ятай про суд і вічні муки8.

ЛЮБОВ

Любов – корінь усякого добра; найвидатніша чеснота, цариця, матір, життя і окраса всіх інших чеснот. Вона найшляхетніша, бо Бог ϵ любов (1 Ів. 4:16).

Бог любить тебе

Може не знаходиш у собі багато рис, які б тобі подобалися, але для Бога ти найгарніше створіння в світі. Ти – Божа дитина.

- Може не відчуваєш, що хтось дорожить тобою, трактуючи тебе як безвартісного, і ти сам себе так сприймаєш?
 - Пам'ятай! Ти неоціненний образ і подоба Божа (Бут. 1:26).
 - Може відчуваєш себе нелюбленим, небажаним, покинутим?
 - "Навіть, якби тебе всі покинули, я тебе не покину", каже Господь.
 - Може відчуваєш себе самотнім?
 - Бог з тобою, де б ти не був (Пс. 139:1-10).
 - Вважаєш, що ти здатний тільки на недобрі вчинки?
- Відкрий для Бога своє серце, з усіма його вадами і слабкостями, і Він вилікує тебе Своєю любов'ю (Єр. 31:3).

Якщо бажаєш відповісти Богові любов'ю на любов – виконуй Божі заповіді (Ів. 15:10).

Поза Господом Богом найповнішим втіленням чесноти любові ϵ Пресвята Богородиця²⁸ – ідеал християнина XXI ст.²⁰

Віддаймо себе повністю Небесній Матері назавжди, беззастережно, як улюблені діти, і Вона навчить нас найвищої любові, оберігаючи і лікуючи від злоякісної хвороби – смертельного гріха.

Той, хто любить Бога, буде любити і ближнього, як твір і образ Божий, не роблячи різниці між другом та ворогом.

Любити іншу людину, це:

- 1) сумувати з того, що їй шкодить, радіти і старатися про те, що їй приносить користь¹;
- 2) сприяти їй у тому, щоб вона відкрила свої здібності і таланти, пізнала зміст свого життя 36 ;

- 3) прощати з серця образу;
- 4) немає більшої любові, як бути готовим навіть життя своє віддати за неї (Ів. 15:13).

Примітка: Світ гине через брак любові.

Людське життя починається під час зачаття, і з цього часу плід ϵ людською особою (доктор медицини Бернард Натансон).

Найбільшим сучасним злочином ϵ вбивство ненародженої дитини.

"Якщо ми погоджуємося з тим, що матір може вбити свою дитину, як можемо пояснити людям, щоб не вбивали один одного" (блаж. мати Тереза з Калькутти).

"Усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших – ви мені зробили", – каже Христос (Мт. 25:40).

"Серед усіх створінь дійсно найменшим, найслабкішим, беззахисним, навіть без голосу – ϵ ненароджене дитятко, котре не в силі опротестувати зазіхання на свої основні права" 20 .

Коли ненароджене малятко вбивають, воно терпить жахливі муки, як при катуванні дорослої людини.

Через екран апарату ультразвукового дослідження можна побачити як плід (8-10 тижнів) намагається втекти від абортної кюретки, намагається її руками і ногами відштовхнути.

Доктор медицини Бернард Натансон був приголомшений побаченим через відеозапис, як під час аборту відривалися окремі частини тіла дитини, і з розтрощеного черепа витікав мозок²².

Спіралі, протизаплідні таблетки не запобігають вагітності, але відбирають життя у вже зачатої дитини (канд. мед. наук Людмила Максимець).

Дозвольте мені прийти в цей світ – це голос серця ненародженої дитини.

Мамо, дозволь мені жити... Ти – моя єдина мама. Я люблю тебе із самого початку, тому що живу в тобі. У нас тече одна і та сама кров. Лікарі не знають, чи не хочуть знати, яка буде твоя доля після того, як ти позбавишся мене. Ти говориш, що немає умов для мого життя. Не вбивай мене, мамо! Я знаю: ти мене не запланувала. Але саме ти мені була дана, я тебе полюбив, тому що людина має тільки одну маму. Дозволь мені жити, і ти ніколи не будеш про це жалкувати...⁴³. І серце твоє буде чисте від найстрашнішого гріха.

Тож полюбім і захистімо найменшу, найслабшу людину, бо в ній живе любов (1 Ів. 4:16), що кличе: "Не убий!"

Дозвольмо любові жити серед нас!

Зустрічаймося з Богом у наших ближніх!

Зустрічаймося з Богом у своїй душі!

Зустрічаймося з Богом у Святих Тайнах!

МОЛИТВИ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Приречення вірної служби Ісусові Христові

Найдорожчий наш Спасителю! Ти для нас ϵ всім. Ти нас сотворив і удержуєш при житті. Ти нас, своїх дітей, виховав. Від твого серця йде до нас такий жар любови, що хіба мали б ми кам'яні серця в наших грудях, коли б тебе не любили. Ти нам дорожчий, ніж батько, мати, брати й сестри, ніж наше власне життя. Тому прирікаємо, що цілим серцем будемо держатися тебе. Тільки для тебе одного і з тобою самим хочемо жити і вмирати, щоб із тобою об'єднатися колись навіки в любові. Амінь.

Інша молитва про Божу мудрість

Предвічний Боже, зішли на нас з високого неба твою святу мудрість; просвіти нею наші уми. Нехай Божа мудрість поведе нас дорогами правди, нехай стереже нас від ложі й обману.

Молитва про ласки для священиків

Всевишній, великий силою і розумом, недослідимий і дивний у святих своїх, Господи! Благослови служителів Твого жертовника.

Наповни їх дарами Твого Святого Духа, щоб були достойними ставати без пороку перед святим Твоїм жертовником; щоб могли проповідати євангелію Твого царства, освячувати слово Твоєї істини; щоб могли приносити Тобі дари й жертви духовні та людей Твоїх обновляти водою відродження так, щоб у день страшного приходу Твого єдинородного Сина на суд удостоїлися прийняти з Його рук нев'янучий вінець слави. Амінь.

ДУМКИ СВЯТИХ ОТЦІВ, УЧИТЕЛІВ ЦЕРКВИ, З ОКРЕМИХ ВИДАНЬ, ВИКОРИСТАНІ

у посиланнях при підготовці цієї книжки

- 1. св. Василій Великий
- 2. св. Григорій Богослов
- 3. св. Іван Золотоустий
- 4. св. Іван Ліствичник
- 5. св. Антоній Великий
- 6. св. Макарій Єгипетський
- 7. св. Ніл Синайський
- 8. св. Єфрем Сірійський
- 9. св. Климент Олександрійський
- 10. св. €ронім
- 11. св. Максим Ісповідник
- 12. св. Ісаак Сірійський
- 13. св. Іван Кронштадський
- 14. св. о. Піо
- 15. св. Доротей
- 16. блаж. Діадох
- 17. св. Євагрій Понтійський
- 18. митр. Андрей Шептицький
- 19. свт. Іван Брянчанінов

- 20. Папа Іван Павло II
- 21. "Добротолюбіє"22. "Рука Господня"
- 23. "Взгляд под маску"
- 24. "Шлях до успіху"
- 25. "Моральне богослів'я"
- 26. "Аскетичне богослів'я"
- 27. "Духовний провідник"
- 28. "Марія"
- 29. "Богочоловік"
- 30. "Дорога побожного життя"
- 31. "1140 вопросов и ответов о духовной жизни"
- 32. "Духовна боротьба"
- 33. "10 Божих заповідей"
- 34. "Квіти св. Франциска"
- 35. "О гневе"
- 36. "Бути людиною"
- 37. "Ризикуючи життям"
- 38. журнал "Педагогіка толерантності"
- 39. "Число зверя"
- 40. "Дороги, ведущие в ад"
- 41. "Курение"
- 42. "Игра с огнем"
- 43. журнал "Любите друг друга"